

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 9 lutego 2023 r.

Poz. 271

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 6 lutego 2023 r.

w sprawie standardu organizacyjnego leczenia bólu w warunkach ambulatoryjnych

Na podstawie art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa standard organizacyjny leczenia bólu przewlekłego oraz bólu stanowiącego istotny problem kliniczny, w warunkach ambulatoryjnych.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ból:
 - a) ból stanowiący istotny problem kliniczny – ból wymagający leczenia w opiniu pacjenta i lekarza,
 - b) ból przewlekły – ból bez oczywistej biologicznej wartości, który zwykle trwa dłużej niż 3 miesiące;
- 2) skala oceny bólu – skalę stosowaną do pomiaru natężenia bólu:
 - a) skala numeryczna – (numerical rating scale – NRS) 11-punktowa skala od 0 do 10 punktów; kolejne cyfry są uszeregowane wzdłuż poziomej linii; punkt 0 położony na lewym końcu oznacza „brak bólu”, punkt 10 znajdujący się na prawym końcu określa stwierdzenie „najsielszy ból, możliwy do wyobrażenia”,
 - b) skala obrazkowa – (faces pain scale – FPS) skala przedstawiająca kilka wyrazów twarzy, za pomocą których ocenia się stopień nasilenia bólu,
 - c) skala słowna – (verbal rating scale – VRS) skala składająca się z kolejno ustawionych określeń stopnia nasilenia bólu: brak bólu, łagodny ból, umiarkowany ból, silny ból, bardzo silny ból,
 - d) skala wzrokowo-analogowa – (visual analogue scale – VAS) skala w postaci linijki o długości 10 cm; pozwala na ocenę w skali: od „brak bólu” do „bardzo silny ból (najsielszy wyobrażalny ból)”.

§ 3. Ustala się standard organizacyjny leczenia bólu w warunkach ambulatoryjnych, zgodnie z którym:

- 1) dokonuje się oceny bólu na podstawie:
 - a) badania podmiotowego, obejmującego w szczególności pozyskanie informacji o:
 - przyczynie bólu i jego umiejscowieniu,
 - natężeniu bólu,
 - charakterze bólu i okolicznościach związanych z jego występowaniem,
 - dotychczasowym leczeniu,
 - wpływie bólu na jakość życia pacjenta,
 - zdarzeniach lub okolicznościach, które mogą być związane z bólem lub innymi zgłaszanymi przez pacjenta dolegliwościami,

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz. 932).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 974, 1079, 2280, 2705 i 2770.

- b) badania przedmiotowego,
 - c) badań pomocniczych obejmujących:
 - ocenę zaburzeń czucia,
 - badania obrazowe,
 - badania laboratoryjne,
 - d) numerycznej skali oceny bólu, a w przypadku pacjentów, u których brak możliwości zastosowania skali numerycznej – w innej skali oceny natężenia bólu; w przypadku dziecka również odpowiedniej do wieku i stanu intelektualnego pacjenta;
- 2) monitoruje się skuteczność leczenia bólu przez ocenę:
- a) natężenia bólu – w spoczynku i w ruchu oraz średnie w ciągu ostatniego tygodnia,
 - b) osiągniętej poprawy w wyniku zastosowanego leczenia,
 - c) występowania działań niepożądanych po zastosowanym leczeniu,
 - d) skuteczności leczenia działań niepożądanych,
 - e) stopnia stosowania się pacjenta do zaleceń terapeutycznych,
 - f) stopnia satysfakcji pacjenta z zastosowanego leczenia;
- 3) ocenę zmiany natężenia bólu prowadzi się z użyciem tej samej skali oceny bólu;
- 4) prowadzi się postępowanie terapeutyczne mające na celu uśmierzanie i leczenie bólu, w tym zmianę leczenia w przypadku wystąpienia działań niepożądanych;
- 5) prowadzi się edukację pacjenta w zakresie farmakoterapii i stosowanego leczenia, w szczególności informuje się o działaniach niepożądanych po zastosowanym leczeniu.

§ 4. 1. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w zakresie leczenia bólu są udzielane w poradni leczenia bólu w przypadku:

- 1) wyczerpania możliwości diagnostycznych lub leczniczych dotyczących pacjenta z bólem lub
- 2) trudności w postawieniu właściwego rozpoznania zespołu bólowego, lub
- 3) niewielkiej skuteczności dotychczasowego leczenia i utrzymywania się natężenia bólu powyżej 5 w skali numerycznej albo odpowiednika tej wartości natężenia bólu w skalach, o których mowa w § 2 pkt 2 lit. b–d, lub
- 4) wskazań do zastosowania inwazyjnych metod leczenia lub trudności w opanowaniu działań niepożądanych po zastosowanym leczeniu.

2. W poradni leczenia bólu stosuje się metody terapeutyczne mające na celu uśmierzanie i leczenie bólu z wyłączeniem procedur medycznych możliwych wyłącznie do zastosowania w leczeniu szpitalnym.

§ 5. W przypadku udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia bólu, o których mowa w § 1, sporządza się kartę oceny natężenia bólu, której wzór określa załącznik do rozporządzenia.

§ 6. Kartę oceny natężenia bólu dołącza się do dokumentacji medycznej pacjenta.

§ 7. Podmioty wykonujące działalność leczniczą dostosują swoją działalność do wymagań określonych niniejszym rozporządzeniem w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 6 lutego 2023 r. (Dz. U. poz. 271)

WZÓR**Karta oceny natężenia bólu**

Oznaczenie podmiotu wykonującego
działalność leczniczą

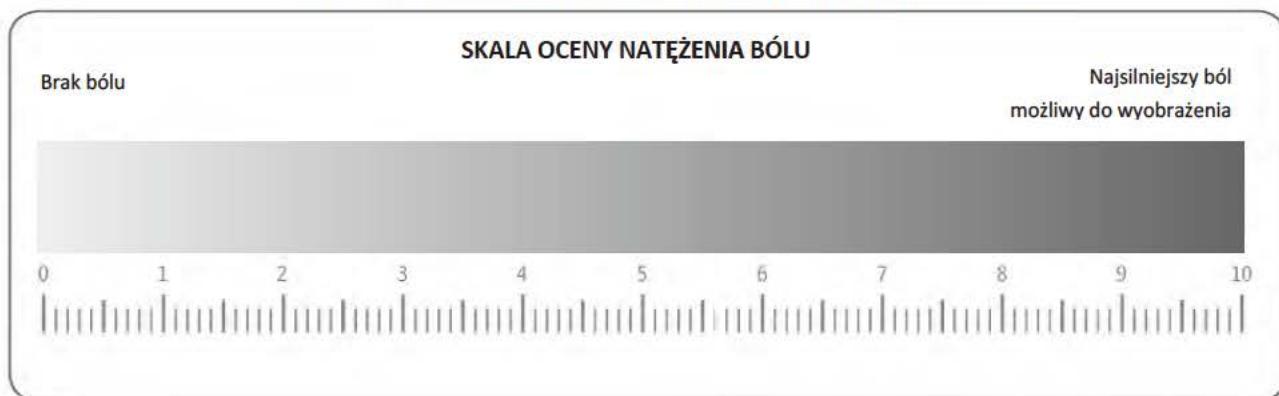
Nazwisko i imię pacjenta

Numer PESEL

CZĘŚĆ A**1. WIZYTA PIERWSZA – OCENA BÓLU**

Data

Proszę ocenić natężenie bólu w skali numerycznej (NRS) od 0 do 10

1. Aktualne natężenie bólu w skali numerycznej od 0 do 10:

2. Natężenie bólu średnie w ciągu ostatniego tygodnia w skali numerycznej od 0 do 10:

3. W przypadku braku możliwości zastosowania skali numerycznej proszę ocenić natężenie bólu w odpowiedniej skali, w przypadku dziecka również skali odpowiedniej do wieku i stanu intelektualnego pacjenta:

1) skala obrazkowa (FPS)

2) skala słowna (VRS)

3) skala wzrokowo-analogowa (VAS)

Nazwa skali oraz nateżenie bólu

4. Proszę ocenić wpływ bólu na podstawowe elementy jakości życia:

Czy ból wpływa na nastrój? nie umiarkowanie znacznie

Czy ból wpływa na sen? nie umiarkowanie znacznie

Czy ból wpływa na codzienne funkcjonowanie? nie umiarkowanie znacznie

Czy ból wpływa na pracę zawodową? nie umiarkowanie znacznie

CZĘŚĆ B (NIEOBOWIĄZKOWA)

1. Proszę określić lokalizację bólu, który wymaga leczenia

(w przypadku wielu miejsc występowania bólu można zastosować numerację tych miejsc)

For more information about the study, please contact Dr. John Smith at (555) 123-4567 or via email at john.smith@researchinstitute.org.

2. Proszę opisać charakter bólu:

- tępy** **ostry** **piekący/pałący** **kłujący, jak rażenie prądem**
 stały **nawracający** **napadowy**

3. Czy stosuje Pan(i) leki przeciwbólowe?

- tak – jakie, w jakich dawkach? nie

For more information about the study, please contact Dr. John Smith at (555) 123-4567 or via email at john.smith@researchinstitute.org.

4. Czy stosowane leki przeciwbólowe zmniejszają ból?

- tak nie

Opinia lekarza:

1. Rozpoznanie zespołu bólowego

2. Zalecenia terapeutyczne – nazwa leku przeciwbólowego, dawka, częstotliwość stosowania, inne metody leczenia

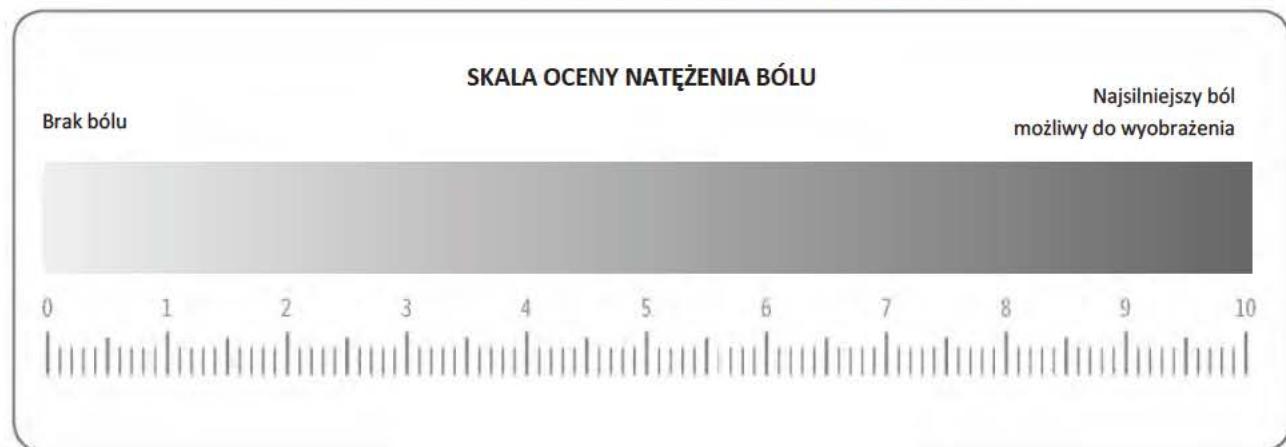
Oznaczenie lekarza udzielającego świadczenia zdrowotnego:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) uzyskane specjalizacje;
- 3) numer prawa wykonywania zawodu;
- 4) podpis.

2. WIZYTA KOLEJNA – KONTROLA BÓLU

Data

Proszę ocenić natężenie bólu w skali numerycznej (NRS) od 0 do 10

- 1. Aktualne natężenie bólu w skali numerycznej od 0 do 10:**

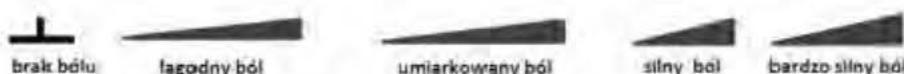
2. Natężenie bólu średnie w ciągu ostatniego tygodnia w skali numerycznej od 0 do 10:

3. W przypadku braku możliwości zastosowania skali numerycznej proszę ocenić natężenie bólu w odpowiedniej skali, w przypadku dziecka również skali odpowiednio do wieku i stanu intelektualnego pacjenta:

1) skala obrazkowa (FPS)

2) skala słowna (VRS)

3) skala wzrokowo-analogowa (VAS)

Nazwa skali oraz natężenie bólu

4. Proszę ocenić natężenie bólu w spoczynku i w ruchu:

Nazwa skali oraz natężenie bólu

5. Proszę ocenić ulgę w bólu, jaką Pan(i) odczuł(a) po zastosowaniu leczenia przeciwbólowego:

- całkowita ulga w bólu
- umiarkowana ulga w bólu
- mała ulga w bólu
- brak ulgi w bólu

6. Proszę ocenić satysfakcję w zakresie z zastosowanego leczenia:

- duża satysfakcja z zastosowanego leczenia
- umiarkowana satysfakcja z zastosowanego leczenia
- mała satysfakcja z zastosowanego leczenia
- brak satysfakcji z zastosowanego leczenia

7. Czy ból jest dobrze kontrolowany między dawkami leku przeciwbólowego?

- tak
- nie

Oznaczenie lekarza udzielającego świadczenia zdrowotnego:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) uzyskane specjalizacje;
- 3) numer prawa wykonywania zawodu;
- 4) podpis.